

spolupráca s katedrou dejín umenia Filozofickej fakulty UK v Bratislave a katedrou histórie Trnavskej univerzity v roku 1996 pri spracovaní podkladov pre medzinárodný tvorivý seminár v Trnave. V letnom semestri 96/97 prebiehala spolupráca v rámci výučby predmetu Obnova pamiatok s katedrou etnografie a katedrou dejín umenia FF UK na dvoch nezávislých projektoch. Vzájomná spolupráca a komunikácia študentov rôznych odborov im môže sprostredkovať ďalšie dimenzie vnímania a hodnotenia architektúry.

Z oboch hore uvedených aspektov vyzerá ako veľmi perspektívna možnosť využitia objektu č. 207 v Banskej Štiavnici, ktorý je vo vlastníctve STU, na tvorivé študijné pobyty študentov architektúry. Zároveň podľa už vypracovaného projektu špeciálneho experimentálneho a vzdelávacieho pracoviska by sa mohlo stať východiskovou základňou vo významnej lokalite, ktorá je súčasťou svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, pre možnú interdisciplinárnu spoluprácu v rámci spoločných pedagogických a vedecko-výskumných projektov s inými vysokými školami doma i v zahraničí (FF UK Bratislava, VŠVU Bratislava, TU Trnava, TU Zvolen...) v oblasti životného prostredia, ochrany a obnovy kultúrneho architektonického dedičstva.

*

*PhDr. Magdaléna Kvasnicová, FA STU,
Katedra ochrany a tvorby v pamiatkovom prostredí*

THE ISSUES OF PRACTICAL LESSONS OF THE STUDENTS AND INTERDISCIPLINARY COOPERATION OF THE FA STU WITH OTHER UNIVERSITIES.

By Magdaléna Kvasnicová

The paper deals with the two issues connected with the contents and the form of education at the FA STU from the point of view of the Department of Monuments Protection and Creation:

a) the issues of practical lessons of the students in the field, b) the issues of practical interdisciplinary cooperation with other universities.

In particular, the experimental educational branch of the FA STU in Banská Štiavnica is related to these issues and brings a new perspective to this field.

Eva Putrová

MOŽNOSTI ROZVOJA KATEDRY KRAJINNEJ A PARKOVEJ ARCHITEKTÚRY

Katedra krajinej a parkovej architektúry zabezpečuje v prvom stupni štúdia v treťom ročníku výučbu predmetu „**Krajinná a parková architektúra**“. Pod obsahovou štruktúrou tohto

predmetu sa skrývajú viaceré dimenzie. Je to jednak dimenzia krajiny, jednak dimenzia sídla a kontaktu sídla a krajiny. Význam prvej narastá v súvislosti s riešením otázok ekológie a územného systému ekologickej stability krajiny, ktorý v našom pohľade chápeme ako dotváranie obrazu krajiny, teda ÚSES má aj priestorovú charakteristiku, v rámci ktorej sa môžu uplatniť architekti-urbanisti. Nemenej dôležitá je aj dimenzia sídla a vnútorných priestorov sídla, jej význam narastá jednak s procesom humanizácie mestského prostredia, jednak s podporovaním individuálnych charakteristík jednotlivých miest a obcí. Obidve dimenzie sú v predmete postihnuté „telegraficky“ v rámci určeného rozsahu. Problémy obidvoch dimenzií, krajiny a prírodných prvkov sídla by si zaslúžili podrobnejšie riešenie v rámci dvoch samostatných predmetov.

Príkladom medzikatedrovej kooperácie je spolupráca katedier v rámci **komplexného projektu**, ktorý riešia študenti na záver štvrtého ročníka. Projekt by nemal byť opakovaním ročníkového projektu, ale malo by v ňom ísť o komplexné riešenie vybraného územia vrátane inžinierskych sietí a zelene. To predpokladá možnosť vstupu konzultácií pedagógov z viacerých katedier.

Ďalším príkladom je spolupráca katedier v rámci **ateliérovej tvorby v druhom stupni štúdia**. Študenti ju riešia na katedrách, ktoré si vybrali. Väčšinou ide o tri tvorby viac-menej podobného zamerania. V rámci zamerania U1, U2, U3 by určite prispelo k skvalitneniu výučby, keby študenti, prihlásení na tieto katedry mohli prejsť všetkými dimenziami urbanistického navrhovania, teda od regiónov až po zónu, so vstupom všetkých troch katedier.

Otvorenosť katedry voči iným školám (poloha katedry mimo fakulty) znamená v prvom rade umožnenie doktorandského štúdia na katedre aj absolventom iných fakúlt, čo donedávna nebolo možné s výnimkou zahraničných študentov. V súčasnosti máme na doktorandskom štúdiu absolventa Fakulty záhradnej a parkovej tvorby v Lednici na Morave. Ďalej chceme umožniť vstup na fakultu aj študentom z iných škôl a fakúlt v rámci druhého stupňa štúdia. Najbližšia je nám Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, ktorá nedávno vznikla na VŠP v Nitre. Zatiaľ je z ich strany záujem - pre nás to znamená pripraviť ponukové programy spolupráce a akreditovať fakultu a katedru aj pre tento typ výučby.

Aj ďalšie katedry majú záujem o spoluprácu - Katedra aplikovanej ekológie TU Zvolen a Katedra krajinej ekológie Prírodovedeckej fakulty UK Bratislava. S týmito katedrami sme založili tradíciu usporadúvania kolokvií, prvé bolo v máji 1996 na pôde našej fakulty. Zhodli sme sa na potrebe a možnosti spolupráce vo viacerých oblastiach:

- výmena externých pedagógov a malých skupín študentov,
- usporadúvanie spoločných prázdninových letných škôl,
- ponuka plánov exkurzií a možnosti účasti na nich,
- participácia na riešených výskumných úlohách,
- výmena študijných a výskumných programov.

Cieľom tejto spolupráce je hľadanie vzájomnej komunikácie medzi študentmi aj pedagógmi už v polohe prípravy na profesiu, získanie schopnosti spolupracovať v interdisciplinárnom kolektíve, čo sa určite priaznivo prejaví v praxi.

*

*Ing. arch. Eva Putrová, CSc., FA STU,
Katedra krajinskej a parkovej architektúry*

POSSIBILITIES FOR DEVELOPMENT OF THE DEPARTMENT OF LANDSCAPE PLANNING.

By Eva Putrová

To understand the contents of the subject landscape planning we have to comprehend the size of a particular site and its inner dimensions as well as the dimensions of the country and the contact of the site and the country. Such a subject is suitable for the complex solution of the whole area and for cooperation of the departments in the frame of studio work, for the post-graduate study of the other faculties graduates as well as for the programmes of cooperation with the other faculties.

Mária Samová

VZDELÁVACÍ PROCES - INTERAKCIA UČITEĽA A ŠTUDENTA

Najlepší spôsob, ako dokázať hodnotu niečoho, je ukázať, ako to funguje.

Vychádzajúc z predpokladu, že hľadanie, ktoré sa práve začalo, dosiahne svoj cieľ, teda optimálnejšie definovanie vzdelávacieho procesu na našej fakulte, domnievam sa, že je potrebné otvoriť i otázku vzťahov. Sebalepší model štúdia či organizačnej štruktúry ostáva vecou nevklúčnou do akademického života, ak sa nebudeme usilovať o kultivovanie vzťahových potrieb, zahrňujúcich interakcie medzi pedagógmi a študentmi, a v neposlednej miere i medzi učiteľmi navzájom.

Počas môjho dvadsaťdvaročného pôsobenia na fakulte, prechádzajúc cez rôzne vonkajšie podmienky, ktoré pre univerzitné vzdelávanie vytvárala politicko-spoločenská klíma, si dovoľujem vysloviť mienku, že medzi nami žije mýtus: Učiteľ je autorita, ktorej študentská obec má byť podriadená natoľko, že nie je potrebné sledovať odozvu nášho pedagogicko-odborného, ale i prosť človečenského pôsobenia na študentskú spoločnosť. Nie je to vraj potrebné, pretože študent

objektívne nemôže posúdiť opodstatnenosť či neopodstatnenosť požiadaviek na neho kladených, a to najmä z hľadiska systémovej a globálnej potrebnosti tej ktorej znalosti.

Áno, to všetko je pravda. Ak však prejavíme snahu byť otvorení, je treba v tejto súvislosti povedať, že ani my učiteľia, ktorí nie sme zjednotení na profile absolventa, nemáme túto "globálnu" predstavu zreteľnú aspoň v tom zmysle, že by sa naše snaženie uberalo jedným smerom. Totiž aj dobre koncipovaný predmet môže v rámci celku pôsobiť asynchrónne. Len v tejto "atomizovanej" polohe, teda v rozdelení na jednotlivosti - predmety - môže dobrý učiteľ zodpovedne definovať náplň predmetu.

Pedagóg, ktorý je presvedčený o logickosti a zmysluplnosti obsahu, ale v neposlednej miere i formy predmetu, by mal mať, ak je jeho záujem o študenta (teda o produkt našej práce) úprimný, akú odozvu má jeho snaženie u študentov.

Anonymné anketové otázky pedagógov o svojom predmete, o svojej prednáške, o svojom ateliéri sú bežnou aktivitou na niektorých univerzitách. Ak si ako prednášateľ pripravím niekoľko takých otázok, pomocou ktorých sa dozviem, akú odozvu našlo moje pedagogické účinkovanie, je to prvý krok pre oživenie spätnej väzby, tak prepotrebnej pre progres v každej práci.

Pokúsím sa o označenie "vinníka" nie práve utešeného stavu vecí vzťahových. V obci študentov je to pocit neustálenosti, neistoty. Ani nie tak absencia pravidiel (študijný program máme, i keď zďaleka nie ideálny, pretože takým nikdy nemôže byť), ale ich nedôsledné dodržiavanie spôsobujú úkaz zmätenosti. Z tohto hľadiska by sme mali považovať dodržiavanie daných zásad a pravidiel za kľúčové. Nedôslednosť v trvaní na splnení podmienok pre zápočet, nedôslednosť v naplnení podmienok Ateliérovej tvorby, dodržiavania terminovaných úloh a pod. - to sú všetko základné formálne predpoklady.

Napĺňanie formálnych stránok pedagogického procesu sa javí ako dôležité, najmä vzhľadom na veľký počet študentov. Študent má pocit neistoty, pretože nevie, ktorý učiteľ ako dbá na dodržiavanie daných pravidiel. Toto je tá škodná, ktorá vzťahové veci rozleptáva. Študent zažíva prísne postihy v jeho ponímaní za "maličkosti", a na druhej strane benevolenciu vo veciach, kde je sám prekvapený, že je mu to tolerované. Nič deštruktívnejšie na pôde univerzity nepoznám. Preto je v úvode uvedená zmienka o potrebe vedieť, ako sme my učiteľia hodnotení a vnímaní študentskou obcou.

Zo všetkých síl by sme mali proti takejto deštrukcii bojovať. Nihilizmus socialistickej morálky v duchu "veď čo už ja zmôžem" by mal byť neprijateľný pre všetkých, ktorí sa snažia postupne objaviť princípy demokracie i vo vzťahu ku študentom.